

HANC

TOLE

ISAGOGE IN MUSICEN
HENRICI GLAREA
NI HELVETII
POE. LAV.

De quibusq; bonis au
thorib⁹ latinis & græcis ad
studiosorū utilitatē
multo labore
elaborata.

AD FALCONEM COSS.
VRBIS AVENTICENSIS.

BIBLIOPOL
 BASILIENSIS

ISAGOGE

DE TONORVM COMPARATIONE. CA. VIII

Inter hos tropos, Dorius, Phrygius, & Lydius
 eminēt, & q̄ a gētibus noīa habēt, q̄ significat
 plurimum eos in usu fuisse, & qd' ad affectus
 tollendos aptiores sunt. Inde & eos duces &
 αὐθέντας appellatos putant, tres alios, Hypodorium, Hypo/
 phrygium, & Hypolydium, subiugales & comites dictos, q̄
 non tam incitant, q̄ sedant animi affectus. Mixolydiū autē
 appellatum aiunt, q̄ lydio facillime cōmisceat, id quod de
 omnibus modis constat, ex uariatione semitonij minoris,
 saltem in diatonico uariari & systema, ut fileam interim ex
 diatessaron, & diapente cōsonantiarū diuersitate hoc idē
 fieri. Hæc sunt quæ apud antiquos fuisse certū est, quo uero
 modo tropos illos fidibus, syllabis, & pedibus, saltationi-
 busq; aptarint, ut nunc irritarent, nunc placarent, id satius
 conijci q̄ doceri posse crediderim. Videmus tale quippiam
 in Symphonistis, de doctis loquor, qui statim hominem ir-
 retiant, nonnunq; ad fletum perducant, cæterū ita alliciant,
 ut nunq; saturum animum faciant, aut nauseam auditui,
 sensui alioqui petulantissimo, quippe qui momento fatiga-
 tur. In Poetis quoq; quis nescit eadem accidere? Quidam
 enim sunt, cum intrinsecus contempleris phrasim & senten-
 tiam, adeo hominē rapiunt, adeo excitant, ut lectorem sibi
 surripiant, sæpe in lachrymas, sæpe in risum commoueant,
 nunc irascentem, nunc miserantem te faciant, id ipsum certe
 uel pedibus, uel apto uerborū melo, deniq; & alto ingenio,
 multiplici uarietate, agere consueuere. Facile igitur persua-
 sum est mihi quod omnes docti fatentur, Poetæ Musicen
 utilem, dixissem pene necessariam. Adde quod cum Poetis
 Symphonistæ,

IN MUSICEN.

Symphonistæ, & pictores hoc cōmune habent, aliquid ingeniose facere, quo uel perpetuo oblectēt, uel animū ipsū hominis mire afficiant. In histrionibus uero longe aliud, quippiam, utpote qui maxime stupidos & uulgares incitant commouentq; affectus. Qui tamen ipsi, aliud ad choream, aliud ad mensam tinnunt. Sed puto, natura in his maximū præstat momentū, uidelicet qua destitutus, quantumcūq; artis adhibeat, ingratus theatro discedat. Vnum pene exciderat magnopere ad rem pertinēs, displicere mihi, q̄ multi temere ausi sunt, omnia antiqua innouare, aut nouis æquare, ut nihil apud antiquos fuerit, quin hodie simile quid dare conentur. Dorium posco, primū nostrum occinis tonum, peto **H**ypermixolydium, octauum nostrū prodis, genus chromaticū desydero, insuaue nescio quod chordis crepas, proinde audaculi illi iudicandi, cum omnia ignorēt, omnia scire uideri uolunt.

QVAE NOSTRA AETATE SIT HORVM
MODORVM VSVS. CA. IX

Nunc uero ordo exoptulat, ut quæ nostra aetate musici doceant, explanemus. Ecclesiastici nanq; octo similiter, ut antiqui, tonos facientes, in pares, & in impares distinxerunt. Impares dicunt primum, tertium, quintum, & septimum. Pares, secundum, quartum, sextum, & octauum. Rursus cum eodem modo, quo prisca, cuilibet tono diapason systema attribuunt, impares aiunt, totum diapason ambitum habere supra chordam statiuam, quam & finalem appellant, pares uero solum diapente supra eandem statuere, diatessaron uero infra eandē chordam collocare. Chordas statiuas quatuor has clauēs

D 3 uocant,